

פרופסור אריאלה לבנשטיין – קורות חיים

אני נחשבת כמנהיגה פורצת דרך בפיתוח התחום המדעי של לימודי הזיקנה בעו"ס ברמה הבינ"ל ובמערך ההשכלה הגבוהה בישראל. נתפסת כדמות ייחודית בולטת באקדמיה המשלבת ידע מדעי רחב בתחומי העו"ס, קרימינולוגיה וגרונטולוגיה עם פעילות בינ"ל ענפה ופעילות בקהילה.

זכיתי במינויים כפרופסור אורחת באוניברסיטאות מובילות בחו"ל – למשל אוניברסיטת מקימאסטר, טורונטו קנדה, ב-UMASS בוסטון ארה"ב, בקינגס קולג' לונדון. כיהנתי בוועדות בינ"ל: יו"ר סקציית מדעי החברה באגודה הבינ"ל לגרונטולוגיה, חברה בקבוצת מומחים של האו"ם – חטיבת פיתוח מדיניות חברתית בתחום סולידריות בין דורית. עמית בוועדה המייעצת-האגודה הדמוגרפית העולמית, בוועדה משותפת עם WHO לחקר יעילות שירותי בריאות לזקנים בארץ ופיתוח מודל למניעת התעללות בזקנים.

נציגת ישראל למרכז המידע של AARP (האגודה האמריקאית לטיפול בסוגיות פרישה מעבודה).

השתתפתי בכ- 90 כנסים בינ"ל והוזמנתי לתת הרצאות מליאה בחלק גדול מהן. כדוגמא הרצאות מליאה (keynote) על חוק הסיעוד הישראלי, התעללות בזקנים, ויחסים בין-דוריים במשפחה בכנסים בארה"ב, באירופה, ובמזרח הרחוק – בהודו, סינגפור, ד.קוריאה, סין, יפן. כיהנתי כיועצת מומחית ועמית כבוד במרכז המחקר הבינ"ל לבריאות, המרכז להזדקנות ואריכות ימים (IRCHAL) באוסטרליה, בקונגרס היהודי העולמי השני על "שירותים סוציאליים ורפואיים לזקנים" בירושלים, האגודה לסוציולוגיה, האגודה לגרונטולוגיה ועוד.

כיהנתי כ Expert Evaluator לתוכנית ה-5 האיחוד האירופי. עורכת כבוד וחברה במועצות מנהלים בכתבי עת מובילים בעו"ס, בגרונטולוגיה והתעללות בזקנים כגון: British Journal of Social : European Journal of Gerontology Elder abuse & Neglect; Work וממשיכה בחלק מהם.

פעילה במספר רב של אגודות בינ"ל. חברה במועצות מנהלים של גופים מרכזיים בינ"ל מהם קיבלתי אותות הוקרה ופרסים. לדוגמה, FUTURE AGE; מהאגודה הבינ"ל לגרונטולוגיה, ומחקרים עם קבוצות מדענים באיחוד האירופי. האגודה האמריקאית לגרונטולוגיה העניקה לי תואר עמית כבוד. חברה באגודה העולמית לדמוגרפיה בסט גלן, שוויץ. במועצה המייעצת ל- ERA- AGE – ארגון אירופי שעבד עם משרד הבריאות בארץ בנושאי זיקנה.

כמומחית בקרימינולוגיה, עם דגש על התעללות בזקנים, חברה שנים רבות בשני ארגונים מרכזיים בתחום: בטורונטו, קנדה – NICE -for Elders National Initiative -for Elders Care - ובארגון INPEA בארה"ב (International Network - Protection of Elders). , אחראית על האזור האירופי וכיום חברת הנהלה. הארגון העניק לי פרס רוזלי וולף היוקרתי.

כיהנתי כשופטת-מעריכה למוסדות מדעיים שונים כגון: הוועדה האירופית לתוכנית העבודה השישית לאיכות חיים; הקרן הלאומית האמריקאית למדע; הארגון הבינלאומי INTER-RAI ועוד.

זכיתי במספר רב של מענקי מחקר יוקרתיים ISF,BSF, EU, כיהנתי בראש מערכי מחקר לאומיים ובינלאומיים, כגון: בפרויקט מחקר השוואתי בינ"ל עם שותפים ב-5 מדינות באירופה ל-3 שנים - מחקר OASIS - בתקציב מהאיחוד האירופי, 1,337,000 יורו. כיום חברה עם שותפות/ים בארץ ובאירופה בקבוצת מחקר - GENDER NET - מענק מ- HORIZON בנושא "הדרת זקנים" מימון ל-3 שנים, בסך 311,455 יורו.

שותפות במענק מהממשל בקנדה, עם מספר חוקרים בקנדה, ל-6 שנים בהיקף של: 3,870,855 דולר קנדי בנושא: *Engaged Scholarship: Evaluating Community Care for Older Adults* מענק מ- ERASMUS EU לפתח תכנית לימודים וללמד באוניברסיטת צירלס בפראג בנושא: יחסים בין-דוריים במשפחה.

זכיתי בפרס מרשות המחקר באוניברסיטת חיפה על הצעת מחקר ייחודית ל-BSF. אחרי שקיבלתי ב-1963 ב.א. בסוציולוגיה ומדעי המדינה ותעודת גמר בקרימינולוגיה מהאוניברסיטה העברית, זכיתי במלגה מ-NYU ארה"ב ללימודי MA במנהל ציבורי ועבודה סוציאלית. התמחותי המקצועית הייתה במוסד לנערות עברייניות. ב-1977-1980 לימודי דוקטורט באוניברסיטה העברית בסוציולוגיה וקרימינולוגיה וקיבלתי דוקטור לפילוסופיה. המלצות עבודת הדוקטורט יושמו בהקמת "הרשות לשיקום האסיר" שסייעה למשפחות רבות של אסירים משוחררים.

הסבה לנושא הזיקנה נעשתה על ידי כי אוכלוסיית ישראל הלכה והזדקנה וראוי שעו"ס ירכשו מומחיות בגרונטולוגיה. קידמתי לימודים אקדמיים בזיקנה והקמתי ב-1992 את המרכז לחקר ולימוד הזיקנה באוניברסיטה, שהפך מוביל בארץ ובמישור הבינ"ל. לאחרונה חגגנו 20 שנות פעילות עם כנס בינ"ל רחב.

ב-1999 יסדתי את החוג לתואר שני בגרונטולוגיה, וכיהנתי בראשו עד 2004, עת קיבלנו אישור מ"ג לתואר שלישי. חינכתי מספר תלמידים רב בעו"ס, מינהל מוסדי ובזיקנה הממלאים כיום תפקידי מפתח בשירותי רווחה ובשירותים לזקנים במוסדות ובקהילה. הנחיתי כ-40 מאסטרנטים/ דוקטורנטים/ ועם חלקם משתפת בכתיבת מאמרים והצגות בכנסים. הנחלתי לסטודנטים ידע תיאורטי ומחקרי, מוטיבציה וערכי דאגה לזקנים. כיום כפרופ' אמריטה, מנחה 3 מסטרנטיות ו-3 לדוקטורט. כשזיהיתי ב-1983 צורך בהכשרת "מנהלי מוסדות לזקנים" פיתחתי, בתמיכת אש"ל-ג'וינט ומשרד הרווחה תוכנית ראשונה וייחודית בארץ בנושא. כיום נדרשת תעודת סיום כזו מכל מנהל מוסד.

כשהבינתי כי רוב הרופאים במרפאות קופות החולים לא התמחו בגריאטריה, פיתחתי עבורם תכנית לימודים דו-שנתית ייחודית בחוג לגרונטולוגיה. רבים מהם מכהנים כיום בתפקידים בכירים בקופות החולים השונות ובמרכזים רפואיים.

בעבודתי בעו"ס ובקרימינולוגיה שאפתי לחיבורים בין שדה המחקר והעבודה המעשית. לדוגמה, לאחר שערכתי עם שותפים הסקר הראשון בארץ ב"התעללות והזנחת זקנים", והנתונים היו קשים, התקשרתי לנשיא המדינה דאז שאירח אותנו להצגת המחקר בבית הנשיא, ולכך היו הדים בתקשורת. בנוסף, הצגתי הנתונים לוועדת הכנסת לעבודה ורווחה. התוצאה: כיום בכל רשות לשירותים חברתיים מכהנים/ות עו"ס שהוכשרו בתחום.

לפני שנתיים ארגנתי באו"ם אירוע מדעי בנושא. כיהנתי כחברה באו"ם בקבוצת מומחים בתחום.

פעילה כל השנים בתפקידים שונים ובוועדות לבניית תוכניות לימודים. כיהנתי כראש תכנית ב"א וכראש היחידה ללימודי שדה בביה"ס לעו"ס. בתפקידים שונים בסנט האוניברסיטה.

בפעילותי החברתית פעלתי כיו"ר ועדת מייעצת לשר ולמשרד לאזרחים ותיקים; בוועדות שונות באש"ל-ג'וינט וברוקדייל.

משתפת פעולה עם מרכזי מחקר בינ"ל והחוקרים המובילים בתחום. לדוגמא, עם פרופ' Simon Biggs שהיה בקינגס קולג' לונדון, פיתחנו מודל חדש: "אינטליגנציה דורית" ופרסמנו ספר ומאמרים בנושא.

בפרישתי מהאוניברסיטה הוזמנתי לכהן כראש החוג ל"ניהול שירותי בריאות" באקדמית עמק יזרעאל ופעלתי בתפקיד 3 שנים. הקמתי שם מרכז מחקר בזיקנה וזכינו למענקים משמעותיים. בסיום תפקידי נבחרתי לנשיאת המכללה, תפקיד בו כיהנתי 4 שנים. הצלחתי לקבל אישור מל"ג להקמת בי"ס לעו"ס במכללה. אח"כ חזרתי לאוניברסיטת חיפה.

פעלתי שנים באגודה הישראלית לגרונטולוגיה מעת היוסדה וכיהנתי כיו"ר ב-1990-1995. על פעילותי העניקו לי ב-2005 תעודת הוקרה ופרס מפעל חיים. ב-2012 הוענק לי ממשרד הרווחה פרס חזני בעו"ס "על פיתוח בסיסי ידע מדעי למקצוע העו"ס בזיקנה וקידום שירותי רווחה בתחום".

בחיפה עירי, ראש העיר דאז פנה אלי לעריכת סקר לצרכי הזקנים. כתוצאה הוקם המדור לזקן, גויס עובד סוציאלי מנוסה ופותחו שירותים רבים. פעלתי לעיצוב והכנת תכנית האב בזיקנה וליווי צוות התכנון. בעקבות זאת הוענק לי התואר "יקירת העיר חיפה".

כ-13 שנה מכהנת כיו"ר ועדה אקדמית המייעצת ל"קרן לרווחת נפגעי השואה" ובעקבות עבודתנו יוזמו פרויקטים משמעותיים.

פרסמתי 3 ספרים בעברית, ספר באנגלית, וערכתי 5 ספרים באנגלית. פרסמתי כ-200 מאמרים בכתבי עת מדעיים מובילים ופרקים בספרים. מספר הציטוטים מצביע על מצוינות מדעית. משתפת פעולה עם חוקרים ידועי שם ואנשי מקצוע בישראל ובעולם. השתתפתי בעשרות כנסים בינ"ל ובחלקם הגדול נתתי הרצאות פתיחה. כיום ממשיכה בזום.

לסיכום, נחשבת למומחית, מנהיגה, בעלת מוניטין עולמי וחוקרת פורצת דרך בחקר הזיקנה ב-עו"ס ומניעת התעללות בזקנים.

נשואה אם ל-3 ילדים ו-10 נכדים.